

نشریه سه الفدار

شماره پنجم ■ سال دوم ■ خرداد ۱۴۰۴

■ چگونه اختراع خود را در WIPO ثبت کنیم؟

WIPO

WORLD

INTELLECTUAL PROPERTY

ORGANIZATION

چگونه اختراع
خود را در WIPO
ثبت کنیم؟

WIPO

جرقه‌ی یک ایده و نیاز به حمایت

همه چیز با یک جرقه شروع می‌شود. فرض کنید دکتر سارا احمدی، استاد برجسته مهندسی مکانیک دانشگاه ما، سال‌هاست روی پروژه سیستم خنک‌کننده هوشمند برای باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی کار می‌کند. او پس از ماه‌ها تحقیق و آزمایش، به یک روش ابداعی و بسیار کارآمد دست یافته که می‌تواند انقلابی در صنعت خودروهای الکتریکی ایجاد کند. سارا می‌داند که این ایده ارزشمند، باید محافظت شود تا از سوءاستفاده‌های احتمالی جلوگیری شود و زحمات او به ثمر بنشیند. او نام WIPO را شنیده بود، سازمانی که مسئولیت حمایت از مالکیت فکری در سطح جهانی را بر عهده دارد. اما چگونه باید این فرآیند را آغاز می‌کرد؟

در دنیای پرشتاب امروز که نوآوری حرف اول را می‌زند، محافظت از ایده‌های ناب به اندازه خلق آن‌ها اهمیت دارد. به عنوان صاحب یک نشریه دانشگاهی که به دنیای ثبت اختراعات می‌پردازد، قصد دارم شما را با داستان ثبت یک اختراع در سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) آشنا کنم. این داستان، نه تنها چگونگی حفاظت از یک نوآوری را شرح می‌دهد، بلکه نگاهی عمیق به ساختار نگارشی اظهارنامه‌ها و مراحل حیاتی ارسال آن‌ها برای داوری نیز خواهد داشت. بیایید با هم به این سفر هیجان‌انگیز برویم.

آشنایی با PCT، مسیر جهانی ثبت

سارا در تحقیقات اولیه خود با پیمان همکاری ثبت اختراع (Patent Cooperation Treaty - PCT) آشنا شد. PCT سیستمی بین‌المللی است که به مخترعان این امکان را می‌دهد تا با ارائه تنها یک اظهارنامه اختراع بین‌المللی، از اختراع خود در تعداد زیادی از کشورهای عضو به صورت همزمان حمایت بگیرند. این روش به طور چشمگیری فرآیند ثبت اختراع را ساده‌تر و کم‌هزینه‌تر می‌کند، چرا که نیازی به ثبت جداگانه در هر کشور نیست. WIPO نقش اصلی را در اداره سیستم PCT ایفا می‌کند.

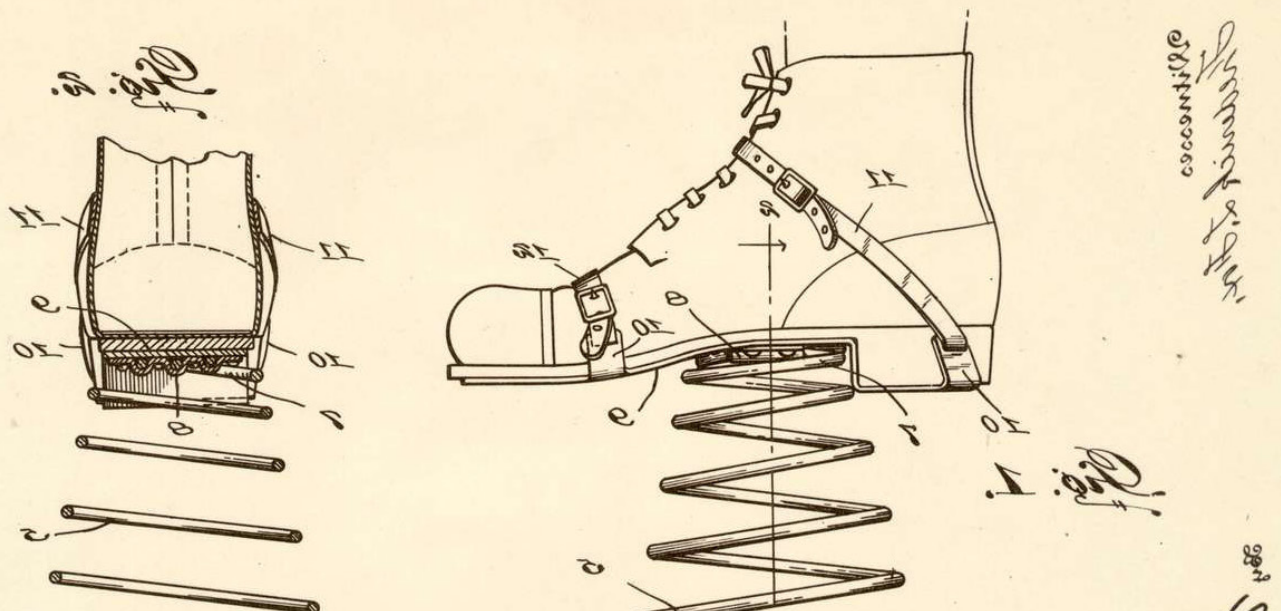

ساختار نگارشی اظهارنامه اختراع:

درخواست (Request)

این بخش در واقع فرم درخواست رسمی است که شامل اطلاعات اولیه متقاضی (سارا احمدی)، عنوان اختراع (سیستم خنک کننده هوشمند برای باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی)، و تعیین کشورهای است که سارا قصد دارد در آن‌ها حمایت بگیرد. این فرم باید به دقت پر شود و امضای متقاضی را داشته باشد.

اولین گام عملی سارا، آماده‌سازی اظهارنامه اختراع بود. او متوجه شد که این سند، هسته اصلی درخواست او برای حمایت از اختراعش است و باید با دقت و وسواس فراوان تهیه شود. اظهارنامه PCT دارای ساختاری استاندارد است که شامل بخش‌های کلیدی زیر می‌شود:

لورم ایپسوم متن ساختگی با تولید سادگی نامفهوم از صنعت چاپ و با استفاده از طراحان گرافیک است. چاپگرها و متون بلکه روزنامه و مجله در ستون و سطرآنچنان که لازم است و برای شرایط فعلی تکنولوژی مورد نیاز و کاربردهای متنوع با هدف بهبود ابزارهای کاربردی می‌باشد. کتابهای زیادی در شصت و سه درصد گذشته، حال و آینده شناخت فراوان جامعه و متخصصان را می‌طلبد تا با نرم افزارها شناخت بیشتری را برای طراحان رایانه ای علی‌الخصوص طراحان خلاق و فرهنگ پیشرو در زبان فارسی ایجاد کرد.

توصیف (Description)

- **عنوان اختراع:** دقیق و مختصر بیان کننده موضوع اختراع.
- **حوزه فنی اختراع:** مشخص کردن زمینه تکنولوژیکی که اختراع به آن تعلق دارد. (مانند: مهندسی حرارتی در باتری های لیتیوم-یون).

■ **پیشینه فنی (Background Art):** در این بخش، سارا باید به وضعیت دانش موجود (state of the art) در حوزه اختراعش اشاره می کند. او باید اختراعات و راه حل های مشابه قبلی را معرفی می کند و نقاط ضعف آنها را توضیح می داد تا تفاوت و برتری اختراع خود را نشان دهد. این بخش به داوران کمک می کند تا نوآوری و گام ابتکاری اختراع را بهتر درک کنند.

■ **شرح تفصیلی اختراع (Detailed Description):** این بخش قلب توصیف است. سارا باید اختراع خود را به طور کامل و با جزئیات دقیق توضیح می داد. او باید اجزاء، نحوه اتصال آنها، عملکرد مکانیکی و الکتریکی، و تمام مراحل کارکرد سیستم خنک کننده هوشمند را شرح می داد. او باید از زبانی روشن، دقیق و فنی استفاده می کرد و از هرگونه ابهام پرهیز می کرد. استفاده از مراجع شماره گذاری شده برای اشاره به اجزای مختلف در نقشه ها و شکل ها در این بخش ضروری است.

- **خلاصه اختراع (Summary of Invention):** یک توضیح کلی و مختصر از هدف اختراع، نحوه عملکرد آن و مزایای اصلی آن.
- **بهترین حالت انجام (Best Mode for Carrying Out the Invention):** سارا باید بهترین روش شناخته شده برای پیاده سازی اختراع خود را توضیح می داد.
- **مزایای اختراع (Advantages):** بیان مزایای اختراع نسبت به راه حل های موجود، مانند کارایی بالاتر، مصرف انرژی کمتر، یا طول عمر بیشتر باتری.

ادعاها (Claims)

ادعاها، مهم‌ترین بخش حقوقی اظهارنامه هستند و حدود حمایتی اختراع را مشخص می‌کنند. این بخش است که نشان می‌دهد سارا دقیقاً از چه چیزی می‌خواهد حمایت بگیرد. نگارش ادعاها هنری است که نیاز به دقت و تجربه فراوان دارد. هر ادعا باید یک جمله واحد باشد که به طور واضح و مختصر، ویژگی‌های اصلی و جدید اختراع را بیان کند. سارا یاد گرفت که ادعاها باید:

- واضح و مختصر: بدون ابهام و با استفاده از کلمات دقیق فنی.
 - حمایت شده توسط توصیف: تمام ویژگی‌های ذکر شده در ادعاها باید در بخش توصیف، شرح داده شده باشند.
 - نوآورانه و دارای گام ابتکاری: ادعاها باید جنبه‌های جدید و غیربدیهی اختراع را برجسته کنند. سارا از دو نوع ادعا استفاده کرد:
 - ادعاهای مستقل (Independent Claims): این ادعاها به طور مستقل، ویژگی‌های اصلی اختراع را بیان می‌کنند و اساس حمایت از اختراع را تشکیل می‌دهند.
 - ادعاهای وابسته (Dependent Claims): این ادعاها به یک ادعای مستقل یا ادعای وابسته دیگر ارجاع می‌دهند و ویژگی‌های اضافی و جزئی‌تر اختراع را مشخص می‌کنند. این ادعاها، دامنه حمایت را محدودتر می‌کنند اما در صورت نقض، دلایل بیشتری برای دفاع فراهم می‌آورند.
- مثال‌هایی از ادعاهای سارا می‌توانست شامل موارد زیر باشد:
- ادعای مستقل: "یک سیستم خنک‌کننده هوشمند برای باتری‌های وسایل نقلیه الکتریکی شامل: یک ماژول سنسور دما، یک واحد پردازش مرکزی، یک پمپ مایع خنک‌کننده، و یک مبدل حرارتی؛ که در آن ماژول سنسور دما به طور مداوم دمای باتری را اندازه‌گیری کرده و داده‌ها را به واحد پردازش مرکزی ارسال می‌کند، واحد پردازش مرکزی بر

ادعا یعنی آنچه
در دادگاه به دادتان
میرسد...

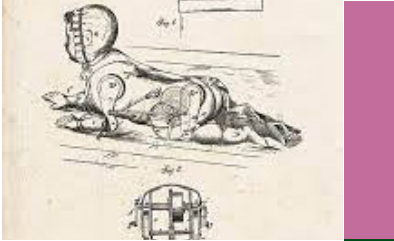
ادعا را که خوب
بنویسید، میتوانید
از ثبت اختراعتان
مطمئن شوید...

اساس الگوریتم‌های از پیش تعریف شده سیگنال‌هایی را برای کنترل سرعت پمپ مایع خنک‌کننده و تنظیم جریان مایع خنک‌کننده از طریق مبدل حرارتی تولید می‌کند تا دمای باتری در محدوده بهینه حفظ شود.

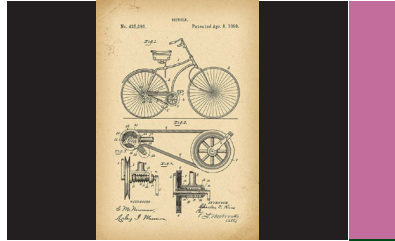
• ادعای وابسته: "سیستم خنک‌کننده هوشمند طبق ادعای ۱، که در آن ماژول سنسور دما شامل چندین ترمیستور توزیع شده در سراسر پک باتری است."

نقشه‌ها (Drawings)

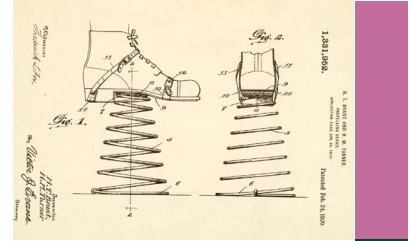
نقشه‌ها برای درک بهتر اختراع ضروری هستند، به خصوص برای اختراعاتی که شامل قطعات مکانیکی یا الکترونیکی هستند. سارا چندین نقشه واضح و دقیق از سیستم خنک‌کننده خود تهیه کرد که شامل:

نماهای برش خورده

نماهای انفجاری

نماهای شماتیک

نمایش جزئیات داخلی
قطعات

نشان‌دهنده نحوه مونتاژ
قطعات

نشان‌دهنده اجزای اصلی و
نحوه اتصال آن‌ها

نقشه یعنی آنچه
در ذهن داری، روی
کاغذ بیاوری...

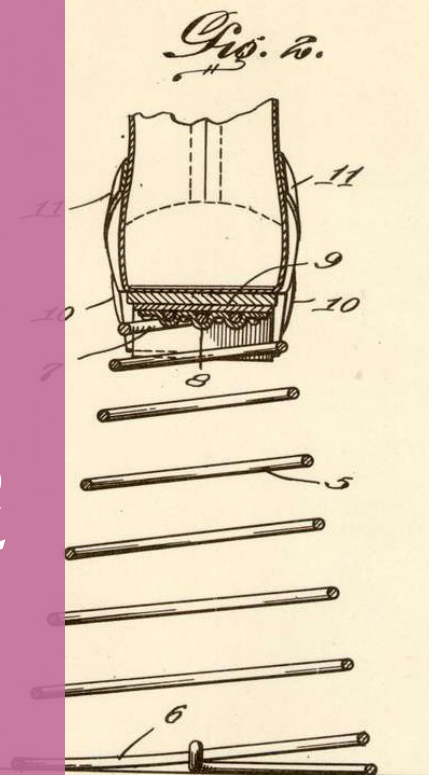
1,331,952.

H. T. BRANT AND H. M. TURNER,

PROPELLING DEVICE.

APPLICATION FILED APR. 26, 1919.

Patented Feb. 24, 1920.

خلاصه یعنی بتونی توی یک پاراگراف کوچیک، کل ایدتو بیان کنی...

خلاصه (Abstract)

خلاصه یک توضیح کوتاه (معمولاً بین ۵۰ تا ۲۵۰ کلمه) از اختراع است که به خواننده اجازه می‌دهد در یک نگاه کلیت اختراع را درک کند. این بخش معمولاً شامل عنوان اختراع، یک توضیح کلی از آن و مهم‌ترین کاربردهای آن است. خلاصه برای اهداف جستجو و طبقه‌بندی اختراعات استفاده می‌شود.

سارا می‌دانست که اهمیت این بخش‌ها به اندازه‌ای است که در صورت هرگونه نقص یا ابهام، ممکن است درخواست او رد شود یا دامنه حمایت از اختراعش محدود گردد. او ساعت‌ها وقت صرف نگارش دقیق و بازبینی مکرر این بخش‌ها کرد.

mitted to us by the said act, and in the name, and for and on behalf of the said state, do, by these presents, convey, assign, transfer, and set over unto the United States of America, for the benefit of the said states, North Carolina inclusive, all right, title, and claim which the said state hath to the sovereignty and territory of the lands situated within the chartered limits of the said state, as bounded and described in the above recited act of the General Assembly, to and for the uses and purposes, and on the conditions mentioned in the said act.

Boundaries and conditions of the cession.

In witness whereof, we have hereunto subscribed our names, and affixed our seals, in the senate-chamber, at New York, this twenty-fifth day of February, in the year of our Lord, one thousand seven hundred and ninety, and in the fourteenth year of the independence of the United States of America.

SAM. JOHNSTON. (L.S.)
BENJAMIN HAWKINS. (L.S.)

Signed, sealed, and delivered in the presence of SAM. A. OTIS.

Be it enacted by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, That the said deed be, and the same is hereby accepted.

Accepted.

APPROVED, April 2, 1790.

STATUTE II.

April 10, 1790.

CHAP. VII.—An Act to promote the progress of useful Arts.(a)

SECTION 1. Be it enacted by the Senate and House of Representatives of the United States of America in Congress assembled, That upon the petition of any person or persons to the Secretary of State, the Secretary

Patents for useful discoveries, how applied for, and granted.

(a) The acts passed by Congress, subsequent to this statute, relating to patents for useful inventions, have been:

1. An "act to promote the progress of useful arts; and to repeal the act heretofore made for this purpose," passed February 21, 1793. Repealed by act of July 4, 1836.
2. An act supplementary to the act entitled an "act to promote the progress of useful arts," passed June 7, 1794. Repealed by act of July 4, 1836.
3. An act to extend the privilege of obtaining patents for useful discoveries and inventions to certain persons therein mentioned, and to enlarge and define the penalties for violating the rights of patentees, passed April 17, 1800. Repealed by act of July 4, 1836.
4. An act concerning patents for useful inventions, passed July 3, 1832. Repealed by act of July 4, 1836.
5. An act concerning the issuing of patents to aliens for useful discoveries and inventions, passed July 13, 1832. Repealed by act of July 4, 1836.
6. An act to promote the progress of useful arts, and to repeal all acts heretofore made for that purpose, passed July 4, 1836.
7. An act authorizing the commissioner of the patent office to issue patents to Angier Marsh Perkins, passed March 31, 1838.
8. An act in addition to an act to promote the progress of the useful arts, passed March 3, 1839, chap. 262.
9. An act to promote the progress of the useful arts, and to repeal all acts heretofore made for that purpose, passed August 29, 1842, chap. 262.

The following cases have been decided in the courts of the United States, upon the laws granting patents for new and useful inventions:—

1. On the form and contents of patents.—*Invention and Discovery,—the Specification and Description.*—Evans v. Eaton, 3 Wash. C. C. R. 454; 4 Cond. Rep. 291. Pennock v. Dialogue, 2 Peters, 16. Grant et al. v. Raymond, 6 Peters, 218. Shaw v. Cooper, 7 Peters, 292. Prouty v. Ruggles, 16 Peters, 336. Whittemore v. Cutter, 1 Gallis. C. C. R. 429, 478. Odiorne v. Winkley, 2 Gallis. C. C. R. 51. Stearns v. Barrett, 1 Mason's C. C. R. 153. Lowell v. Lewis, 1 Mason's C. C. R. 182. Bedford v. Hunt, 1 Mason's C. C. R. 302. Kneass v. The Schuylkill Bank, 4 Wash. C. C. R. 9. Barrett et al. v. Hall et al., 1 Mason's C. C. R. 447. Odiorne v. The Amesbury Nail Factory, 2 Mason's C. C. R. 28. Moody v. Fisk et al., 2 Mason's C. C. R. 112. Langdon v. De Groot, Paine's C. C. R. 203. Goodyear v. Matthews, Paine's C. C. R. 300. Morris v. Huntingdon, Paine's C. C. R. 348. Sullivan v. Redfield et al., Paine's C. C. R. 441. Rutgen v. Kanowers, 1 Wash. C. C. R. 168. Evans v. Chambers, 2 Wash. C. C. R. 125. Evans v. Eaton, 3 Wash. C. C. R. 443; Peters' C. C. R. 322. Dixon v. Moyer, 4 Wash. C. C. R. 68. Gray et al. v. James et al., Peters' C. C. R. 394. Mellus v. Silsbee, 1 Mason's C. C. R. 108. Ames v. Howard, 1 Sumner's C. C. R. 482. Delano v. Scott, Gilpin's D. C. R. 489. Wood v. Williams, *ibid.* 517. Evans v. Jordan et al., 1 Brockenb. C. C. R. 248. Davis v. Palmer, 2 Brockenb. C. C. R. 298. Ryan v. Goodwin, 3 Sumner's C. C. R. 514. Blanchard v. Sprague, 3 Sumner's C. C. R. 279. Alden v. Dewey, 1 Story's C. C. R. 336. Prouty v. Draper, *ibid.* 568. Reed v. Cutter, *ibid.* 590. Stone v. Sprague, *ibid.* 270. Infringement of Patent Rights.—Evans v. Jordan et al., 9 Cranch, 199; 3 Cond. Rep. 358. Keplenger v. De Young, 10 Wheat. 258; 6 Cond. Rep. 129. Shaw v. Cooper, 7 Peters, 292. Whittemore v. Cutter,

K

حالا چجوری
برای بفرستیم
سایت؟

مراحل ارسال اظهارنامه برای داوری در WIPO

پس از اتمام نگارش اظهارنامه، سارا آماده ارسال آن به WIPO از طریق سیستم PCT شد. این فرآیند شامل چندین مرحله کلیدی است:

۱. انتخاب اداره دریافت کننده (Receiving Office - RO)

اظهارنامه PCT می‌تواند به یکی از "ادارات دریافت کننده" ارائه شود. این ادارات معمولاً دفاتر ملی یا منطقه‌ای ثبت اختراع هستند. در بسیاری از موارد، WIPO خود به عنوان یک RO عمل می‌کند و سارا تصمیم گرفت اظهارنامه خود را مستقیماً به WIPO ارسال کند، که این کار از طریق پورتال آنلاین ePCT امکان‌پذیر بود.

۲. تاریخ اظهارنامه بین‌المللی (International Filing Date)

به محض دریافت اظهارنامه توسط RO و اطمینان از مطابقت آن با حداقل الزامات PCT (مانند وجود توصیف و ادعاها)، "تاریخ اظهارنامه بین‌المللی" به آن اختصاص می‌یابد. این تاریخ بسیار مهم است، زیرا به عنوان تاریخ اولویت برای اختراع سارا در تمام کشورهای عضو PCT در نظر گرفته می‌شود. این بدان معنی است که هیچ کس نمی‌تواند پس از این تاریخ، اختراع مشابهی را به نام خود ثبت کند و اولویت با سارا خواهد بود.

۳. جستجوی بین‌المللی (International Search)

پس از ثبت اظهارنامه، WIPO (یا یکی از "ادارات جستجوی بین‌المللی - ISA" که توسط WIPO تعیین شده‌اند) مسئولیت انجام یک جستجوی بین‌المللی را بر عهده می‌گیرد. هدف از این جستجو، شناسایی "پیشینه فنی" مربوطه است؛ یعنی اسناد و اختراعات قبلی که ممکن است با اختراع سارا مرتبط باشند. یک متخصص در زمینه مربوطه، پایگاه داده‌های جهانی اختراعات را بررسی می‌کند و گزارشی به نام گزارش جستجوی بین‌المللی (International Search Report - ISR) تهیه می‌کند. این گزارش شامل لیستی از اسناد مرتبط و طبقه‌بندی اختراع بر اساس طبقه‌بندی بین‌المللی اختراعات (International Patent Classification - IPC) است.

همراه با ISR، یک نظر کتبی (Written Opinion - WO) نیز صادر می‌شود. این نظر، دیدگاه مقدماتی ISA را در مورد قابلیت ثبت اختراع سارا (شامل جدید بودن، گام ابتکاری و قابلیت کاربرد صنعتی) ارائه می‌دهد. سارا با دریافت این گزارش‌ها، می‌توانست یک ارزیابی اولیه از شانس موفقیت اختراع خود در آینده داشته باشد و در صورت لزوم، ادعاها یا توصیف خود را اصلاح کند.

انتشار چه زمانبندی ای داره؟
اصلا چه مراحل داره؟...

انتشار

. انتشار بین‌المللی (International Publication) حدود ۱۸ ماه پس از تاریخ اولویت (یا تاریخ اظهارنامه بین‌المللی، هر کدام که زودتر باشد)، اظهارنامه بین‌المللی سارا به صورت عمومی منتشر می‌شود. این انتشار شامل تمام بخش‌های اظهارنامه (توصیف، ادعاها، نقشه‌ها و خلاصه) و همچنین گزارش جستجوی بین‌المللی است. انتشار عمومی، به دیگران اجازه می‌دهد تا از اختراع سارا آگاه شوند و در عین حال، به او "حمایت موقت" در کشورهای تعیین شده اعطا می‌کند.

۵. بررسی مقدماتی بین‌المللی (International Preliminary Examination - IPE) (اختیاری) سارا تصمیم گرفت برای اطمینان بیشتر، درخواست بررسی مقدماتی بین‌المللی را نیز ارائه دهد. این مرحله اختیاری است و توسط یکی از "ادارات بررسی مقدماتی بین‌المللی - IPEA" (که معمولاً همان ISA است) انجام می‌شود. در این مرحله، اظهارنامه سارا به طور عمیق‌تری از نظر جدید بودن، گام ابتکاری و قابلیت کاربرد صنعتی بررسی می‌شود. IPEA یک گزارش بررسی مقدماتی بین‌المللی (International Preliminary Examination Report - IPRP) صادر می‌کند که شامل یک نظر غیرالزام‌آور در مورد قابلیت ثبت اختراع است. این گزارش می‌تواند شانس موفقیت اختراع سارا را در مرحله ملی/منطقه‌ای افزایش دهد، زیرا داوران در ادارات ملی/منطقه‌ای به این گزارش‌ها توجه می‌کنند. سارا همچنین می‌توانست در این مرحله، ادعاها و توصیف خود را اصلاح کند.

شماره پنجم - سال دوم
صاحب امتیاز: محمد شکرانی
سر دبیر: محمد شکرانی
آدرس: دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
تماس: ۰۹۲۰۶۶۸۰۱۲۸

